

# Budget 2027-2030 budget til 1. behandling

## Indledning:

Løn og Økonomi fremsender budgetmateriale til Budget 2027-2030 til 1. behandling i Direktionen. Efterfølgende skal sagen behandles i Økonomi- og Erhvervsudvalget, der skal beslutte, hvad der skal sendes i høring, inden sagen går til Kommunalbestyrelsen.

## Sagsfremstilling:

### Budgetmaterialet består af:

1. Bruger/skat, der giver det samlede overblik over Ærø Kommunes budget opdelt på indtægter, driftsudgifter, anlæg, finansforskydninger og udviklingen i kommunens likviditet
2. Servicedriftsudgifter, der giver et overblik over status på Ærø Kommunes samlede serviceudgifter ift. kommunens andel af servicerammen
3. Bevillingsoversigt, der giver et overblik over fordelingen af budgettet på de enkelte rammer samt anlægsprojekter
4. Oversigt over tekniske korrektioner, hvor de indberettede ændringer er udspecificeret
5. Takstblad for generelle takster i kommunen
6. Havnens takster for 2027
7. Notat vedr. udmeldt statsgaranti og generelle tilskud og skatter - Budget 2027-2030

### De første væsentligste ændringer i budgettet blev indarbejdet frem mod juni og blev behandlet i Direktionen d. 22. juni og inkluderede:

- Merudgifter sfa. budgetbidrag fra Børn og Unge, herunder særligt midler til udsatte børn og unge på 2.671 t.kr. årligt.
- Merudgifter sfa. betaling for mellemkommunale borgere, primært ærøske borgere på plejehjem i andre kommuner på 2.596 t.kr. årligt., efterfølgende nedjusteret med 585 t.kr. årligt efter en genberegning.
- Mindreudgifter sfa. fremrykning af besparelse som konsekvens af lukning af De gamles hjem i Rise på -6.670 t.kr. i 2027, -6.023 t.kr. i 2028 samt -6.143 t.kr. i 2029 og 2030.
- Merudgifter til drift af 9 nye pladser på Marstal Ældrecenter på 1.568 t.kr. i 2027, 4.833 t.kr. i 2028 samt 4.953 t.kr. i 2029 og 2030.
- Merudgifter til olie på færgerne på 590 t.kr. i 2027 samt 2.151 t.kr. i 2028-2030. Disse beregninger er efterfølgende blevet genbesøgt og tilrettet.
- Merudgifter til stigende elpriser hos færgerne på 288 t.kr. årligt. Disse beregninger er efterfølgende blevet genbesøgt og tilrettet.
- Merindtægter sfa. opdaterede overfartstal på færgerne på 663 t.kr. pr. år.

- Merudgifter til dokning hos færgerne på 3.307 t.kr. i 2027, 518 t.kr. i 2028, 1.055 t.kr. i 2029 og mindreudgifter på 1.327 t.kr. i 2030.
- Merindtægter, da en del af de øgede udgifter til dokning finansieres af stigninger i billetpriserne på 2.809 t.kr. i 2027 og 782 t.kr. i 2029 jf. beslutning i budgetforliget for 2026.
- Mindreindtægter sfa. nedjustering af indtægterne på catering på færgerne på netto 569 t.kr. årligt.
- Mindreindtægter sfa. ophør af lejekontrakt på apoteket i Marstal på 236 t.kr. i 2027 samt 237 t.kr. i 2028-2030.
- Merudgifter til drift af vejbelysning udliciteret til Ærø Forsyning på 556 t.kr. årligt.
- Merudgifter til øgede antal visiterede timer til §83 fra Ældre og Sundhed på Handicap og Psykiatri bosteder på 462 t.kr. årligt.
- Merudgifter til folkeskolen til elever i eksterne tilbud i andre kommuner på 687 t.kr. årligt.
- Mindreudgifter sfa. færre ærøske børn i friskoler og på efterskole på 1.332 t.kr. årligt.
- I budget 2027-2030 blev der indarbejdet en tilpasningspulje på ca. 4 mio. kr. årligt i alle år. I 2026 er tilpasningsplanen vedtaget. I 2027-2030 er tilpasningspuljerne taget ud af budgettet. Dette er gjort, da behovet har ændret sig markant siden vedtagelsen af budget 2026-2030 og for at kunne give et mere klart billede af status på budgettet. Denne korrektion har øget de forventede udgifter i 2027-2030 med 3.998 t.kr. i 2027 samt 4.421 t.kr. i 2028-2030.
- Mindreudgifter sfa. opdatering af demografiregulering på Ældre og Sundhed sfa. færre ældre borgere end forventet på 791 t.kr. i 2027, 777 t.kr. i 2028, 1.369 t.kr. i 2029 og merudgifter på 934 t.kr. i 2030. Der forventes dog stadig flere ældre i de kommende år, hvorfor demografireguleringen stadig er stigende, dog i lavere tempo.

#### **Efterfølgende er følgende større ændringer indarbejdet:**

- Ændring af dagtilbudsloven: Dette har medført, at den maksimale forældrebetalingssandel for dagpleje, vuggestuer og børnehaver er 21,3 pct. Dette er anvendt ensartet på alle tre tilbud. Tidligere var forældrebetalingssandelen på hhv. 24,6 pct. for vuggestue og børnehaver (i 2026) mens den var 20,7 pct. i dagplejen (i 2026), grundet en tidligere politisk beslutning om fastfrysning af dagplejetaksten. Ændringen har derfor medført et fald i forældrebetalingen for vuggestue og børnehaver og en stigning for forældrebetalingen i dagplejen. Ændringen har medført mindreindtægter på forældrebetalingen på 871 t.kr. i 2027, 825 t.kr. i 2028, 839 t.kr. i 2029 og 851 t.kr. i 2030.
- Ændringer i budgettet for Handicap og Psykiatri, der bl.a. kompenserer området for en stigende visitering til §138 sygepleje på 1.123 t.kr. årligt.
- Konsekvens af sundhedsreformen, lukning af 4 aflastningspladser på MÆC, mindreudgifter på 3.352 t.kr. i 2027, 3.425 t.kr. i 2028, 3.490 t.kr. i 2029 og 2030.

- Konsekvens af sundhedsreformen, fjernelse af betalinger til aktivitetsbestemt medfinansiering. Det medfører mindreudgifter på 34.151 t.kr. i 2027 samt 34.149 t.kr. i 2028 og frem.
- Tilpasning af forventede udgifter på kontante ydelser med mindreudgifter for 1.348 t.kr. i 2027 og 1.350 t.kr. i 2028 og frem
- Stigning til forventede udgifter til seniorpension, men faldende udgifter til førtidspension og korrektion for effekter af beskæftigelsesreform i alt mindreudgifter for 216 t.kr. i 2027, 1.955 t.kr. i 2028, 1.702 t.kr. i 2029 og 3.652 t.kr. i 2030.
- Tilpasning af budget til udsatte voksne, primært korrektion af visiterede §85 timer med mindreudgifter for 220 t.kr. årligt.
- Genberegning af olie og el på færgerne med mindreudgifter i 2027 på 44 t.kr. og merudgifter i 2028 på 310 t.kr. og merudgifter i 2029 og 2030 på 311 t.kr.
- Indbudgettering af momstab på co2 afgift hos færgerne, merudgifter på 950 t.kr. årligt
- Teknisk korrektion af anlæg. I budget 2026 blev der indarbejdet en forventning om et mindreforbrug i 2026 og en overførsel til 2027 på 20.000 t.kr. Disse puljer er begge annulleret. Dette har kun betydning for anlægsudgifterne i 2026 og 2027. Likviditetsmæssigt har det ingen påvirkning.
- Tilpasning af generelle tilskud og udligning pba. udmeldt statsgaranti inkl. konsekvens af sundhedsreformen med mindreindtægter på 46.402 t.kr. i 2027, 46.111 t.kr. i 2028, 42.007 t.kr. i 2029 og 36.227 t.kr. i 2030.
- Tilpasning af skatteindtægter bl.a. pba. af udmeldt statsgaranti med merindtægter på 7.508 t.kr. i 2027, 5.197 t.kr. i 2028, mindreudgifter i 2029 på 2.855 t.kr. i 2029 og merindtægter på 6.242 t.kr. i 2030.

De samlede korrektioner på udvalg og områder fremgår af bilag.

Takstbladet for kommunens takster er vedlagt i 2027 priser.

Havnens indtægtsbudget er fremskrevet med art 7.2 - Salg af produkter og ydelser på 3,36 pct., som ligger til grund for de fremskrevne takster for havnene i bilaget.

## Økonomi:

Budget 2027 - 2030 er opgjort ud fra et grundbudget, hvor der er taget udgangspunkt i årene 2027 - 2030 i Budget 2026. Herefter er der indarbejdet en række ændringer i 2027 - 2030 og der er taget højde for de budgetændringer, der har været i 2026 bl.a. sfa. budgetopfølgninger siden vedtagelsen af Budget 2026. I årene 2027 - 2030 er der, jf. sagsfremstillingen, indarbejdet en række korrektioner. De samlede korrektioner fremgår af bilaget "Tekniske korrektioner til 1. behandling". Korrektionerne kan summeres som nedenfor:

**Tabel 1. Tekniske korrektioner til Budget 2027-2030, t.kr., + = merudgift/mindreindtægt, - = mindreudgift/merindtægt**

| Kategorier                                             | Udvalg   | 2027                | 2028         | 2029         | 2030         |
|--------------------------------------------------------|----------|---------------------|--------------|--------------|--------------|
| Tidligere bevilget i KB                                | KB       | 119                 | 136          | 136          | 136          |
| Teknik-, Miljø- og Havneudvalget                       | TMHU     | 5.532               | 4.268        | 3.829        | 6.079        |
| Kultur- og Socialudvalget                              | KSU      | -<br>37.385         | -<br>37.478  | -<br>37.804  | -<br>37.700  |
| Økonomi- og Erhvervsudvalget                           | ØEU      | -<br>14.746         | 8.649        | 9.117        | 6.626        |
| Økonomi- og Erhvervsudvalget - finansielle bevillinger | ØEU fin. | 35.437              | 39.576       | 43.822       | 21.640       |
| Pris og lønpuljen                                      | PL       | -2.926              | -6.687       | -<br>10.061  | 5.095        |
| <b>I alt</b>                                           |          | <b>-<br/>13.969</b> | <b>8.464</b> | <b>9.039</b> | <b>1.876</b> |

Ændringen hos Teknik-, Miljø- og Havneudvalget skyldes primært anlægskorrekationer vedr. havnene, hvor der er flyttet midler fra 2026, der er fordelt ud i årene i Budget 2027-2030. Ligeledes kan stigningen tilskrives mellemfinansiering vedr. projekt Life Ring samt øgede driftsudgifter til vejbelysning.

Den stor ændring hos Kultur- og Socialudvalget kan især tilskrives afskaffelsen af Kommunal medfinansiering på ca. 34.150 t.kr. årligt, samt en nedskrivning af overførselsudgifterne. Samtidig har der været en markant stigning til Børne- og Ungeområdet.

Den store ændring på Økonomi- og Erhvervsudvalget i 2027 skyldes især en teknisk korrektion af anlæg. I budget 2026 blev der indarbejdet en forventning om et mindreforbrug i 2026 og en overførsel til 2027 på 20.000 t.kr. Disse puljer er begge annulleret. Dette har kun betydning for anlægsgudgifterne i 2026 og 2027. Likviditetsmæssigt har det ingen påvirkning. Samtidig kan der også tilskrives ca. 4 mio. kr. årligt til annulleringen af tilpasningspuljerne.

### Økonomisk påtegning:

Ærø Kommunes budget efter to grundlæggende pejlemærker:

1. Resultatet af skattefinansieret drift skal være mindst 22 mio. kr. i hvert år fra 2027 til 2030
2. Likviditeten skal være på mindst 25 mio. kr. i år 3 i budgettet, dvs. ved udgangen af 2029

Status på de to pejlemærker er:

1. Resultatet af skattefinansieret drift ligger på et overskud på 18.884 t.kr. i 2027, 17.518

t.kr. i 2028, 22.356 t.kr. i 2029 og 24.850 t.kr. i 2030. Dermed overholdes det første pejlemærke i 2029 og 2030 med ikke i 2028

2. Likviditeten forventes at være på -20.075 t.kr. ved udgangen af 2029 og der mangler derfor 45.075 t.kr. for at overholde likviditetspejlemærket.

### **Sagen afgøres af:**

Økonomi- og Erhvervsudvalget beslutter at sende budgetmaterialet i høring og Kommunalbestyrelsen behandler sagen efter høringsperioden.

### **Indstilling:**

Løn og Økonomi indstiller, at Direktionen gennemgår de tekniske korrektioner og videresender materialet til 1. behandling i Økonomi- og Erhvervsudvalget, som sender materialet i høring.

### **Beslutning på Direktionen 13-08-2026**

Jørn Lundsgaard, Louice Clausen, Connie Kristensen, Mette Grønne og Kasper Breinbjerg deltog i behandlingen af punktet.

Direktionen besluttede følgende ændringer til Budget til 1. behandling.

- Der skal indarbejdes midler til tomgangshusleje til de 4 pladser på MÆC for alle år i budgettet.
- Der skal indarbejdes driftsmidler til Arrebohallen i 2027, svarende til budgettet for 2026.

Derudover besluttede Direktionen følgende:

- Overfartstal for færgerne opdateres frem mod Prioriteringsdebatten.
- Direktionen indstiller, at der skal sigtes efter et budget i balance, hvor de økonomiske pejlemærker overholdes.
- Direktionen beslutter at, efter de ovenstående ændringer er indarbejdet, videresendes budgettet til 1. behandling til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

### **Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 19-08-2026**

Budgettet sendes i høring og sagen sendes til 1. behandling i Kommunalbestyrelsen.

### **Supplerende sagsfremstilling:**

Direktionen besluttede d. 13. august, at der skulle indarbejdes tomgangshusleje til 4 pladser på MÆC i alle år i budgettet, samt der skulle indarbejdes budget til Arrebohallen i 2027. Disse tilføjelser har medført ændringer i Budget til 1. behandling, samt ændringer i følgende bilag:

1. Brugerskat til 1. behandling
2. Servicedriftsudgifter til 1. behandling
3. Bevillingsoversigt til 1. behandling

#### 4. Tekniske korrektioner til 1. behandling

Bilagene er tilrettet til Økonomi- og Erhvervsudvalgets behandling.

Ændringerne medfører ændringer i Tabel 1 og den økonomiske påtegning. Den opdaterede tabel og økonomiske påtegning fremgår nedenfor:

**Tabel 1. Tekniske korrektioner til Budget 2027-2030, t.kr., + = merudgift/mindreindtægt, - = mindredgift/merindtægt**

| Kategorier                                             | Udvalg   | 2027            | 2028         | 2029         | 2030         |
|--------------------------------------------------------|----------|-----------------|--------------|--------------|--------------|
| Tidligere bevilget i KB                                | KB       | 119             | 136          | 136          | 136          |
| Teknik-, Miljø- og Havneudvalget                       | TMHU     | 5.532           | 4.268        | 3.829        | 6.079        |
| Kultur- og Socialudvalget                              | KSU      | - 36.598        | - 37.119     | - 37.446     | - 37.342     |
| Økonomi- og Erhvervsudvalget                           | ØEU      | - 14.746        | 8.649        | 9.117        | 6.626        |
| Økonomi- og Erhvervsudvalget - finansielle bevillinger | ØEU fin. | 35.437          | 39.576       | 43.822       | 21.640       |
| Pris og lønpuljen                                      | PL       | -2.926          | -6.677       | - 10.041     | 5.125        |
| <b>I alt</b>                                           |          | <b>- 13.182</b> | <b>8.833</b> | <b>9.417</b> | <b>2.264</b> |

#### Økonomisk påtegning

Ærø Kommunes budget efter to grundlæggende pejlemærker:

1. Resultatet af skattefinansieret drift skal være mindst 22 mio. kr. i hvert år fra 2027 til 2030
2. Likviditeten skal være på mindst 25 mio. kr. i år 3 i budgettet, dvs. ved udgangen af 2029

Status på de to pejlemærker er:

1. Resultatet af skattefinansieret drift ligger på et overskud på 18.097 t.kr. i 2027, 17.149 t.kr. i 2028, 21.978 t.kr. i 2029 og 24.462 t.kr. i 2030. Dermed overholdes det første pejlemærke i 2030 men ikke i 2028, 2029 og 2030
2. Likviditeten forventes at være på -21.608 t.kr. ved udgangen af 2029 og der mangler derfor 46.608 t.kr. for at overholde likviditetspejlemærket.